

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics féle házban) is átvételnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítottatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyíltérben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi augusztus 28-án.

szám. 15.

Versecz 1892. augusztus 28.

A szünidő elmúlt, s új iskolai év kezdődik, amikor a szülők szent és elodázhatlan kötelességévé válik: gyermekeik kiképzetéséről gondoskodni.

Lehetnek és vannak is szülők, kik e kötelességükről megfelelnek; a legnagyobb rész azonban örömmel teljesíti azt, mert lehet-e édesebb, lélekemelőbb tudat, mint az, hogy gyermekeink jövő boldogulhatóságára megtettünk minden tőlünk telhetőt? E kérdésben egyuttal bentfoglaltatik annak magyarázata, hogy miért küldik a magyar szülők gyermekeiket oly túlnyomó nagy számban a tudományos pályára előkészítő középiskolákba? Első sorban és leginkább a szülői szeretettől indítatva; mert hisz ki vonhatná kétségbe, hogy e téren nem csak kenyér, hanem azzal együtt hír és dicsőség is terem: ámbár másrészt nem lehet tagadni, hogy e jelenség a magyar nemzet művelődés után való vágyakozását és tudomány-szomját is a legszebb színben tünteti fel.

Nem az tehát a baj, hogy a szülők túlságos mértékben taníttatják gyermekeiket, hanem, hogy — már eddig is szép számmal levő szakiskoláinkat mellőzve — gyermekeik hajlandóságát nem veszik figyelembe, mely hajlandóságnak pedig a pályaválasztásra döntő fontosságúnak kellene lenni.

Második és sokkal fontosabb baj az,

hogy a szülők — leginkább a középsorsuokról van szó — nem vetnek számot anyagi helyzetükkel s e fiúkat „úr“-nak nevelik, ez által legtöbbször anyagi romlásba döntve saját magukat, mert a tanítás költségei a felsőbb osztályokban és intézetekben a fiatal ember igényeivel együtt rohamosan növekednek. De nem teszik boldoggá fiúkat sem, mert ki tagadhatná, hogy a mi túlesigáztottan hosszú, a tanulókat tantárgyak bőségével és rosszabbnál-rosszabb tankönyvekkel gyöttrő iskoláztatási rendszerünk az ifjú nemzedéket a tudomány valószínűs martyrjaivá teszik, kik, mire pályájukat végezték, nem elég, hogy megöregedtek, hanem a legtöbb esetben életkedvüket is elveszítették.

E körülmény — katonaszolgálati rendszerünkkel kapcsolatban — okozza azt, hogy nálunk az intelligens osztály ifjúsága oly későn, vagy éppen nem alapít családot, amihez különben még egy másik sajnálatos ok is járul s ez az, hogy nálunk — ellentétben a francia és angol nemzeteknél divó szokással — a leányok sorsáról nem gondoskodnak eléggé. Minden a fiúkra pazaroltatik, a leányok kiképzetése, család-alapítása legfeljebb tizedrendű kérdés a háztartásban s ha egy kettőt sikerül is nagy ritkán foktő alá juttatni, az illető — legyen bár a leggazdagabb — a szülők életében csak elvéve kap hozományt s ebben

rejlik a nálunk oly gyakori boldogtalan házasságok egyik legfőbb oka.

Valóban itt volna az ideje, hogy e téren változás állna be nálunk, hogy a középosztályhoz tartozó családfők elvégre tudára ébrednének annak, miszerint egy újonnan felszerelt, vagy még inkább az apáról fiúra szálló kereskedés, vagy iparos üzlet ér annyit, sőt többet, mint bármely hivatal s hogy a falusi tanító és jegyző, ha csak kissé vagyonos szülők gyermeke is, igen szépen berendezett életet folytathat.

Harmadik s legfőbb baja iskoláztatási viszonyainknak a szülői ellenőrzés hiányossága, vagy épen hiánya. A legtöbb szülő megelégszik azzal, ha gyermekeit az iskolába beíratta és a szükséges könyvekkel ellátta. Elfoglaltságát adva okul, vagy az iskolában megbizva, feléje se néz, vagy csak nagy ritkán, a gyermeknek s ez eljárás eredménye az, hogy a szerencsétlen szülő mindenképen csalódik. Csalódik számításában, mert azt az időt, mit gyermeke elhanyagolásával üzletére fordított, később ezrekkel kell megváltania; csalódik a gyermekben, mert abból, kiből jövő büszkeségét és támaszát látta, nem lesz más mint erélytelen, hanyag és könnyelmű ember, ki az élet tengerén sohasem, vagy csak véletlenül tud révbe jutni.

Sok szülő gyermeke elmebeli elégtelenségét és saját elfoglaltságát azzal pó-

Tárcza.

„És kiterjeszté népének dicsőségét

örökké fog dicsőíteni és áldani emlékezetét. 1. Mak. 3.

Miért tolong úgy a nép
A szent falak között
S mi jót jelent a ritka fény
A melybe ültözött?

Mily szent, a honszeretet tűzforrásából táplálkozó érzelm honol a keblekben?! Érzem, mint lobog föl ma szokottnál magasabbra tiszta lángja, meleget árasztva szét az egész magyar nemzetre. S mire miért mindez ma? — Tiszteletedre király atyánk, szent István! Te tudod, hogy a magyarnak szívverésével van összeforva a vallásos nemzeti kegyelet. Összegyülekeztünk tehát e szent helyen, hogy az ájtatosság melegebb lángjára hevülve, bemutassuk neked vallásos és nemzeti hódolatunkat. — Ne is tulajdonítsa a magyarnak senki vétkül, ha átröpülve a visszaemlékezés szárnyain, a majd nem ezredéves európai nemzet életén: föllelkesül egész valója s leginkább ma, midőn a ker. kath. egyházzal ünnepet ül első apostoli szent király, szent István, tiszteletére, ki leginkább apostoli hitbuzgalma által veté meg a magyar nemzet nagyságának és dicsőségének alapját. Igen keresztény vallás-erkölcsi alapon fejlődött ki nemzetünk nagysága, dicsősége, a nélkül pedig föntartási ereje s nincsen, annál kevésbbé dicsősége.

A idő folyamának kitért árai közt, a földi élet ily zajos állása s hanyattatásai közt, mintegy már életuntan a béke és csendes nyugalom után sovány szívünk, s ha a korszak, melyben élünk, halantékainkra csak az örömtelenség és csüggedés ágait rakosgatja, lelkünk letépvé magáról minden földit, mert zaklat, mert aggaszt, szellemi erejével a vallás rendithetetlen sziklijának ölébe vonul, az égi szeretet csendes árnya alá. hol áldás, béke és édes nyugalom honol, mi a léleknek oly jól esik! Elfordulva nemesebb vágyaktól dagasztott szívünk az idők ijedelmes arculatától szentegyházának legáltalbb multjánál keres vigaszt és csüggedés rajta. Melyik halandó szív az, mely nem vérzett volna ezerszer fájdalmában? Melyik hitbuzgó kebel az, mely léleketében a látott botránnyok és hallott szidalmak fölött szurást soha sem érzett volna? S mely gyermeke e honnak, ki vigasztalást nem keresett volna történelmének habár nehéz, habár súlyos, habár véres betűkkel feljegyzett, de már le gördült évszázadaiban. Ezer év óta áll fönn e dicső, e szép hon, de neki jutott a sors, hogy ege bár többnyire felleget, napja borus, élete vészteljes legyen, de a hívő magyar szemé az főleg, melynek örömkönyví a fájdalom könyveivel vegyülnek.

Édesen esik nekem is hazám életének fonalán végig tartatni szememet. Kezdetét, hajnalát gyermeki indulatban merengve szemlélni s ezzel a rokonsziveket mintegy arásvesszővel megilletni mint

hajdan Mózes a kősziklát, hogy belőle a vallásos, az egyházas magyar, habár fájdalomérzelmeknek árja fogadjon.

Hazánk első férfiának, atyjának, megalapítójának védszentjének, vallásunk apostolának ünnepeit üljük: azon férfiuinak, ki a magyar kebelbe a vallásos élet szikraját pattantotta; ki nemzetet a pogányság sötét éjjelének koporsójából kiemelve, ahhoz vezette, ki meggyőzte a halált, ki letépte a tudatlanság és bűn éjjelbe temetkezett népek sirkövére az enyészet pecsétjét, s mint diadalmas bajnok emelkedett ki sirjából a Megváltóhoz.

E nagy férfiúnak szelleme lebeg előttem a multnak messze távolából, hazánknak régi vallásos élete, midőn egy Istene, egy hazája, egy lelke, egy valása volt; az évezredek épület alapköveinek lerakása, megszentelése, szilárd maradása áll előttem, melyre habár az elemek mennyköve szakadatlanul hulltak; elvesznie nem lehetett. Ájtatos érzelmek fognak el, midőn azon férfiúra gondolok, ki életet adott e hazának, melyet százezer viszályok kioltani nem bírtak, ki vallást adott népének, melynek szent lelke lengje őt körül, gyászos, örömtelen napjaiban, ki a művelődés, nemese-

tolja, hogy fiát az osztály legbefolyásosabb tanárjaival, vagy magán úton külön tanítatja. Az első mód kárhuztatandóbb — bár külső látszatra sikeresebb — mint a második, de abban mindkettő megegyezik, hogy a tanulót elbizakodottabbá teszi s az önmunkásságról leszoktatva, mások szellemi erejére és segítségére támaszkodni utalja. A mai életviszonyok és iskoláztatási rendszerünk pedig egyenesen megkövetelik, hogy a tanuló már zsenge korától önmunkásságot fejtsen ki, mire csak a szülői házban, a szülők felügyelete és szigorú ellenőrzése által szoktatható. Nem azt értjük ez alatt, hogy a szülők naponként ellenőrizzék a gyermek tanulmányi előmenetelét, hanem szoktassák azt becsületre, takarékosagra és a kötelezettségek pontos teljesítésére.

Ha e három erényt szívökbe vésik, zsenge koruktól mintegy vérökké változtatják: gyermekeiket boldogokká és szerencsésekké teszik, kik az élet minden változtatásban meg tudják állni helyüket! És kell-e ennél egy szülőre nézve vigasztalóbb tudat?

P.

Napi hírek.

Katonai szemlék. Erős hét volt a múlt hét honvédeinkre nézve, mert egymásután két szemle is tartatott. Szerdán és csütörtökön a kerületi parancsnok karstenfelsi Pacor Kálmán altábornagy, s majd nagyszombati Hubert Andor ezredes dandárparancsnok tartottak az összpontosított zászlóaljak fölött szemléket. A csapatok kiképzése felett — mint halljuk — mindketten kifejezték elismerésüket.

Eszküvő. Özv. mesztetici Ott Eugeniát f. hó 25-én vezette oltárhoz Pittermann Péter cs. és kir. posta- és távirat-hivatalnok. — Sok szerencsét!

Szent István napját hagyományos fényvel és vallásossággal ünnepelte meg városunk polgársága. A róm. kath. templomban hálaadó isteni tisztelet tartatott, melyen megjelentek a hatóságok, hivatalok képviselői, a magy. kir. honvédség tisztikara. A szertartást nagy asszisztenciával nagys. és főtiszt. Henny Sebestyén prépost-plébános végezte, míg az egyházi beszédet főtiszt. Schwáb Mihály segédlelkész tartotta. Ezen magyar egyházi szónoklat, melyet több oldalról kifejezett kívánság folytan lapunk másik helyén közlünk, mely hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Jól esett hallanunk, hogy a templomi éneklők kara a férfi dalegylet tagjainak közreműködésével a „Hymnus“-t énekelte. Az emelkedett hangulatot csak egyetlen diszonzancia zavarta meg, t. i. a díszben kivonult m. k. honvédség diszolvése után, a szintén kivonult ka-

dés hajnalát fölnyitotta, a nemzeti jólét nagyság és fénynek ösvényét megmutatta, kinek trónja a boldogság forrása, kinek koronája a vigasztalás tündöklő napja volt. Midőn e férfura gondolok, semmiségben összerogyván, földre borulok a Mindenható előtt, mert tudom, hogy ő országát a vallásra fektette: nemzete, vallásos élete pedig szakadozott, rongyos, mint az árva gyermek ruhája. Szent István, első dicső királyunk nem volt haddöntő, nem görnyesztette a szomszéd országokat hatalmának vas-karja alá, de volt ereje egy hatalmasabb szellemi hódításra. Azon királyok egyike volt ő, kit az isteni gondviselés választott saját céljainak létesítésére, az emberiség boldogítására. Azt, mit atyától kapott, a földet fentartani, s a magyar hazának oly szilárd alapot adni törekedett, hogy akkor is, ha félvilág elvesz, elsüllyed, álljon fön népe. Letette a vallásra országának alapköveit, hogy változhatlan, rendületlen legyen, fonséges, isteni, mint maga a vallás.

S kinek van nagyobb érdeme Árpádnak-e, ki hadvezér társaival szerette e bont, vagy szent Istvánnak, ki azt a jövőre biztosította? — Áldott Árpádnak is pora, áldot ak hamvai: de áldottabb szent István keze, mely először emelkedett a magyar királyok közül a népek és nemzetek szerető atyjához!

Árpád mellétörő, buzogányt, szent István ke-

tonás uniformisba bujtatott lövészársulat (milyic) zenekara a Gott erhaltét játszotta. A mennyiben ezen híres esemény a „Pesti Hírlap“-ban is felemlített, s az kellő s városunkra nézve nem igen hízegő commentárral kísértetett, kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a város hatósága s intéző köreinek, kiknek hazafias érzelméhez semmi kétely nem fér — még csak fogalma sem volt arról, hogy a polgári lövészek baklövésőkkel szegyet hoznak városukra. De ennek a „Gott erhalte“ históriának egy jó hatása még is volt, a mennyiben a méltó fölháborodás után itélve hihetőleg utoljára zengett ez idegen dal-lam városunk falai között.

Díjlövészet és táncmulatság. A verseczi m. kir. 7-ik honvédgyalogezred mindhárom zászlóalja tegnapi szombaton Vojvodincz község közelében táborozással és lefőzéssel egybekötött menetgyakorlatot, szombatról vasárnapra virradóra pedig éjjeli harcgyakorlatot tartott. Ez alkalommal általános volt azon nézet, hogy honvédek, még a pár nappal ezelőtt bevonult tartalékosok is e nem kis fáradsággal járó hadgyakorlatot ritka kitartással és praecisitással végezték. Ma vasárnap ugyanezen gyalogezred tiszti kara díjlövészetet rendez a katonai lőterén. Ezen alkalommal városunk intelligens polgári elemeinek egy részét is meghívta, s figyelmébe annyira terjedt, hogy a polgári lövészeknek külön cél táblát állít fel s értékes díjtárgyat tűzött ki. A lövészet délután 3 órakor veszi kezdetét s a hivatalos díjlövészetet kívül általános verseny is rendeztetik. Folyó hó 30-an, este 7 órakor, a Lugosra távozó honvédtisztek búcsúestélyvel összekötött táncmulatságot is rendeznek a városkerti lövőház nagy termében, mely iránt az intelligencia körében nagy az érdeklődés.

Kitüntetések. A temesvári kiállításon nyert kitüntetések a múlt napokban érkeztek le városunkba s osztattak ki az illetők közt. Állami bronzérmét nyert Gettmann Ferencz. Arany érmét heten nyertek u. m. Adler Vilmos, Kehler Károly, Rittinger Ede, Schulz Lénárt, Seidl Gyula, Váczy Károly és Fiercz Ernő. Ezüst érmét tizenegyen kaptak: Brankov Sándor, Hauser Károly, Hemberger Bálint, Lengauer testvérek, Mayering Emma, intéztulajdonos, ifjabb Zoffmann Jakob, Zircher Hugó, Henn Adolf, Hack Károly, Vatz Nándor és Fuger özvegye. Bronz érmét nyertek öten: Bauer János, Frey Hiaczint, özv. Kirchnerné könyvnyomdája, Ostheimer Antal és Petrovits Vászta. Ezenkívül tizenkilenczen nyertek elismerő okmányt. Az itt felüntetett kitüntetések legmeggyőzőbb bizonyítékot szolgáltatják annak, hogy városunk a szép emlékeztető kiállításon méltóan volt képviselve.

Dalárdistánk nagy-beckereki kirándulása minden várakozáson felül kitűnően sikerült. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy N-Beckerek polgársága híres vendégszeretetéről, de az a meleg kitüntető fogadtatás és ellátás, az a páratlan szivesség, melylyel a kiránduló társaság minden egyes tagját elhalmozták, valóban lekötelezetté tett mindannyiunkat s városunk polgársága a legmelegebb hála és elismeréssel beszél a Nagy-Beckerekiekről. Kitűnő gondolat volt e látogatás rendezése, s mint azt dr. Brajjer Lajos a „Torontál“ szerkesztője igen

resztet, tartván, Árpád földre sujtott, szent István az égbe emelt.

Árpád a föld áldásait, szent István az ég malasztjait nyújtja a magyar népnek. — Mit használtak Attila öldöklő hadai? A világ öt Isten ostorának nevezi, melylyel fölkelte Isten Európát hit-hidig álmából. O elhűnt a népek életéből, mint a villámos dörgő fergeteg, mely ront és pusztít, de melynek dulásait az idő behegeszti. Húnok nincsenek többé! De Árpád népe még él, „él magyar e hazán!“

Árpád s a hét vezér idegen népeket hódítottak. Szent István saját népét hódította meg, de az örök ész, az örök religió szelid igája alá.

Árpád a szomszéd népeknek zúzó fegyvert mutatott, szent István barátságos kezét nyújtott; amazzal a hadak védura, ezzel a vallás szelleme volt, mindeneiket rendezvén.

Árpád a hadaknak, szent István a nemzeti jólét, polgári boldogság és művelődés halhatatlan hőse volt. — Mi által? Az által, hogy mennyei religiót ültetett a magyar szivbe, mely boldogította is népét mindaddig, míg ennek vallásos buzgó hive volt.

Milyen érezvén ugyanis szent István, hogy mily fényt kölcsönöz a ker. vallás az észnek minden homálya szétosztatására és teljes fölvilágosítására, mily lángot a sziv érzelmei tisztítására, mily erőt az akaratnak, minden jónak

helyesen kifejtette, társadalmi szempontból nagy értéke volt ezen kirándulásnak, melyről a „Torontál“ következőleg emlékezik meg: Ugyanakkor, mikor hazánk dalegyletei az ország szívében jöttek össze, hogy megünnepeljék az országos daleregylet huszonöt éves fordulóját, ugyanakkor történt meg városunkban először, hogy egy szomszédváros dalegylet tagjai önként, saját szívük nemes sugallatát követve, átjöttek hozzánk, hogy a legönzettelőbb módon az igazi emberszeretet és jótehetség ol-tárára tegyék le áldozatukat. Nem becsüljük kevésre a dalárdák zenei részét. Sőt a jelen esetben teljes elismeréssel adozunk azon kiváló és örvendetes haladásnak, melyről az egylet kitűnően előadott dalai meggyőztek. De sokkal nagyobb súlyt fektetünk a dalegyletek társadalmi működésére. Főleg pedig a kis városban s legelső sorban a polygott délvidéken. S itt meg kell jegyeznünk, hogy a verseczi dalegylet, bár igen számos tagja nem beszéli hazánk zengetes nyelvét, hiven és szeretettel ápolja a magyar dalt. Így van ez helyesen. Mert ott, ahol a nemzeti dal miként egy zengő piros-fehérvölde lobogó átöleli a magyar sziveket, egynek ismerjük magunkat, megszűnik a rang és nemzeti különbség, hogy testvérek vagyunk, kiknek kötelessége egymást szeretni. A versecziek nemes törekvése teljes elismerésre és hálás köszönetre talált a nagy-beckerekieknél. Az az óriási közönség, mely szombaton a dalestélyre özlöött, bebizonyította, hogy az egész város jelen kíván lenni a versecziek ünnepélyén. Az a tünető taps és azok a számszoros éljenek pedig, melyek ismételt felhangzóttak, bebizonyíthatják kedves szomszédjainknak, hogy tetszésre találtak művészi előadásai s hogy városunk közönsége igen hálás azért az áldozatért, melyet a derék versecziek nekünk hoztak. Ugy vettük észre, hogy szomszédjaink meg voltak elégedve a fogadtatással. Nem lehetett oly szivélyes, hogy meg ne érdemelték volna. Bizunk benne, hogy az őszinte barátság, melyet a két város intelligenciája kötött, állandó lesz s szebbnél szebb gyümölcsöket terem az eberi művelődés és haladás terén. — A verseczi dalárda tagjai szombaton, szent István napján esti hat órakor érkeztek a torontáli helyi érdekű vasúttal vonatán. Az érkező dalárokat a helybeli műkedvelők zenekara nevében, az elnök, dr. Binder üdvözölte néhány szóval, majd Grandjean József, az árvaházi bizottság elnöke intézett hozzájuk lendületes beszédet. — A hangverseny ugyan ezen nap estéjén zajlott le a kaszinó-teremben, még pedig oly nagyszámú és előkelő közönség előtt, a minő Nagybeckereken már régóta nem volt együtt. Bátran állíthatjuk, hogy a hangversenyt közel ezer ember hallgatta végig, a kik között képviselve volt a város társaságának színeje. — Vasárnap egy órakor bankettre gyűltek össze a verseczi férfi- és nődalárok, meg a beckereki zene és énekkedvelő urak és hölgyek. A beckereki intelligencia közül leg-erősebben volt képviselve a városi tanács, kinek tagjai közül ott láttuk dr. Grandjean ügyészt, dr. Perisics főjegyzőt és Reitter főkapitányt. Magától értetődik, hogy egy ilyen hangulatos bankettnél nem volt hiány pompás felköszöntőkben. Reitter rendőrkapitány kelt fel elsőnek és lendületes tószójában élte a verseczi vendégeket. Seemayer János Versecz városának rokonszenves polgármestere pobarát emelte Versecz és Nagybeckerek városának barátságára. dr. Grandjean városi ügyész kifejti ama kulturális és kereskedelmi előnyöket, melyek a vá-

és szentnek végrehajtására, és meglévén győződve, hogy a fegyver szerette hazát, csak a vallás tarthatja fenn, (hogy egyedül a ker. vallás malasztjainak harmatában és verőfényében fejlődhetik és virágozhatnak fel a magyarnak szellemi erkölcsi műveltsége, szilárdulhat meg nemzeti élete és szabadsága, s emelkedhet föl a neki kijelölt nemzeti nagyságra és dicsőségre) azért amint atyja halála után, a fejedelmi széken helyet fogott; legott nagy lelkének egész erejével hozzá látott, hogy a magyar nemzetet az európai népek nagy ker. családjába bevezesse; s apostoli társadalmi, vallásos áldozatai, királyi erényei azt eredményezték, hogy csak néhány év kellett, és annak áldása alatt, ki megadja a növekedést: föl vala tűzve a magyar Sion órmára, a kereszténység magasztos diadaljele, a szent kereszt. Boldog nemzetem te! Hős elődeid a húnok és avarok is hazájokká téve e földet, de hova lettek? Eltűntek színéről, mint az égen egy ideig uszkáló felhő, mert nem volt szent Istvánuk, ki Krisztus zászlója alá vezrelte volna őket! És te nemzetem! annyi viszontagság, annyi vérzés, annyi halálharc után, nemcsak élsz, hanem egy nagy, egy mindenkitől, (ki ismert, vagy ismeri akar), becsült kedvelt nemzetét fejlődte, mert lelki erőt, erkölcsi nemesedést, folytonosan azon termékeny életgyökérből szittál, melyet szent István a ker. hitben lelked mélyébe ültetett.

(Folytatás következik)

rosok barátságos viszonyából erednek. Perisics Zoltán városi főjegyző élteti Seemayer polgármestert, mint a kitűnően sikerült kirándulás vezérét. Reiter élteti a jelenlevő nőket. Perjéssy a „Délvidék” szerkesztője, felkösztöti a nagybecskerekoi zeneegyletet. Brájer Lajos dr. nagyobb súlyt fektet a dalárdák társadalmi, mint művészi tevékenységére. Különös örömeinek ad kifejezést, hogy a versecziek szakítottak a dalárdák hagyományos coelibatusával és egyetük körébe nőket is felvettek. Emeli poharát a dalárda női tagjaira, kik nemcsak fülünket, de szemünket is gyönyörködtették. Million, a verseczi „Gebirgsbote” szerkesztője, élteti a vendégszerető becskerekieket. Perjéssy felkösztöti az ünnepély derék rendezőjét. A felkösztöntök között a versecziek érczes hangon énekeltek pompás dalokat, melyeket sűrű tapsokkal köszöntek meg e becskerekiek.

A Röder kisasszonyok hangversenye ma tartatik meg a városkerti lövőház nagy termében s fellépésük iránt nagy az érdeklődés. A négy Röderleány orosz földön született, de a sors úgy rendelte, hogy magyar iskolában nyerjék a művészi kiművelést. A fővárosi zeneakadémia nevelte őket. Egyik a hegedűt (Zsófia), másik a brácsát (Lola), a harmadik a gordonkát (Emília) és a negyedik a zongorát (Kozsika) választotta magának élettársul. És a négy fiatal lány olyan jól választott, hogy nem tudjuk, melyik érezi magát boldogabbnak s melyiket irigyeljük meg — az irigyek. A Röder nővérek úgy is érdekes jelenséget képeznek, hogy egyforma iskolázásban részesültek, meg úgy is, hogy magyar iskola művelte bennük a művészi erőt. Művészek ők, kivált az összjátékban. Művészek ők az iskolai fejlettség szerinti legfelsőbb fokon. Még csak az egyeniség kidomborodása van hátra. Még csak a lélekben rejlő tűz fellángolására van szükség. Már csak idő kell hozzá, hogy testileg is kifejlődtek legyenek s a már most csodálatos erő és energia hatalmassá váljék.

Főreáliskolánkban a beiratások, — mint a kiadott értesítőben már is köz tudomásra hozott — szeptember hó 1., 2-ik és 3-ik napjain lesznek. A rendtartás értelmében késedelmüket szigoruan igazoló tanulókat az igazgató azontúl csak is egy héttig; később jelentkezőket a főigazgatóság, vagy a közoktatási Miniszter engedélyével vehet fel. Megjegyezzük, hogy az első osztályba a beiratás szept. 1. és 2-ik napján csakis helybeliek vétetnek fel, vidékiek harmadik napon akkor, ha hely lesz. A javító vizsgálatok főreáliskolánknál f. hó 29., 30. és 31-én lesznek, miként erről az illetők az igazgatóság útján is, valamint a tanintézet fekete tábláján értesítették. Az érettségi javítóvizsgálatok a tankerületi kir. főigazgatóság 1275. számú rendelete értelmében szeptember hó 9-én d. e. 9 orakor tartatnak meg a nagyváradi állami főreáliskolánál.

Diákjaink hangversenyének végzámadását a következőkben ismertetjük: Felülfizettek: Rudnai Nikolics Sándor főispán 3 frt., Hruba barónó 2 frt., Crenianu ügyvéd 2 frt., Million Methud 1 frt., Perjéssy Lajos 50 kr., Waszits 40 kr., Ringelsen, 40 kr., Michler K. 40 kr.; összesen 9 frt. 70 kr. Az összes bevétel a felülfizetésekkal 118 frt. 20 kr. Kiadás 87 frt. 20 kr. A tiszta jövedelem, 31 frt., mely összeg a főreáliskolai zeneegylet alapjához csatoltatott.

Verseczi hypnotikus Nyiregyházán. Neukomm Ferencz, verseczi gépgyáros, ki a hypnotizmussal már régibb idő óta foglalkozik — mint a Nyiregyházán megjelenő lapok írják — érdekes és tanúságos estélyt rendezett f. hó 17-én a főgymnázium udvarán nagy és disztinguált közönség előtt. Mutatványai valóban meglepők voltak. Ez alkalommal önkényes adakozás folytán begyűlt 78 frt. 43 kr., melynek felét a verseczi arvház alap, felét pedig a nyiregyházi hivatalnokai nyugdíj alapra ajándékozta az ügyes hypnotikus.

Mayering Emma nyilvánossági joggal ellátott leánynevelő- és tanintézetében a beiratások a jövő tanévre augusztus hó 28-ától szeptember 5-ig eszközöltenek. A rendes oktatás mind a négy elemi és négy polgári osztályban szeptember 5-én kezdődik.

Helyreigazítás. Schneider József, főreáliskolánk derék fiatal tanáráról mult heten azt közöltük, hogy nevét „Szalontai”-ra változtatja. A hír beküldője azonban részben tévedett, a mennyiben igaz ugyan a névmagyarosítás, de nem Szalontai, hanem „Szörényi” névre magyarosította nevét a három Schneider testvér u. m. József, főreálisk. tanár, Gyula, fehértemplomi kir. törvényszéki aljegyző és Jenő, VI. real. oszt. tanuló.

Iskolai értesítés. A Gerő-fele nyilvánossági joggal felruházott elemi fuiskolájában a be-

iratások f. hó 26-án, az előadások pedig szept. 2-án kezdetnek meg. Az iskolai helyiségek a főpiacson lévő Alexandrovits-féle ház I-ső emeleten vannak, amit a t.-cz. szülék figyelembe venni sziveskedjenek.

Nemesített amerikai szőlők megrendelési illetőleg előjegyzési iveri kívánatra küldetnek a fehértemplomi kerületi Phylloxera-felügyelő irodája útján.

A phylloxera e rettenetes ellenség Vojtek szőlőiben is hivatalosan constatáltatott. A még megmaradt szőlőt a peronospora tette tönkre, Nagy baj az, hogy daczára a sok intésnek és felhívásnak, a szőlőtermelők a befecskenedést mindig halogatják vagy éppen nem fogantositják.

Egy és más Károlyfalváról. Mint károlyfalvi rendes levelezőnk írja, Dr. Molnár Viktor temes vármegyei főispán, Csapó és Kapdebo főszolgabírák, Manasse, báró Sztójánovits, Dr. Molnár Béla, képviselő stb. kíséretében mult hetfőn d. u. és kedden d. e. fűrvadászaton volt Károlyfalva környékén. Ez alkalommal több mint 300 fűrjet lőttek. — Kossuth Lajos „édes Apánk” nevenapját is fényesen megülte Károlyfalva intelligenciája. A derék kezdeményező Kéler Sándor, jbiró volt. Lauer Mihály, plébános és Léva y, telekkönyvvezető nagyhatású szónoklatokat tartottak. Közben Jung József, népisk. igazgató vezetése mellett fel fel zúgtak a szebbnél szebb hazafias dalok. Bravó Károlyfalva!!

Kedvezmények a bor-italadónál. A m. kir. pénzügyminiszter a következő hirdetményt bocsátotta ki a szőlősgazdáknak a boritaladó fizetése tekintetében, az 1892. évi XV. t.-cz. 3. §-a által adott kedvezmény igénybe vétele tárgyában. 1. Az 1892. évi XV. t.-cz. 3. §-a szerint: nyílt községekben azok a szőlősgazdák, a kik szeszese italok kimérésével vagy kis mértékben való elárusításával nem foglalkoznak, boritaladó fejében a saját termésű boraiktól, a házi szükségletre szánt bormennyiség után, az 1893. január hó 1-től fogva nem a bor- és söritaladó árszabásszerinti teljes boritaladót, hanem csak az eddigi borfogyasztási adónak megfelelő részt, tehát: 20.000 lakosnál népebb községekben bor után hektoliterenként 3 frt. 35 krt, bormust és szőlőcefre után hektoliterenként 2 frt. 52 krt; 10.000—20.000 lakossal bíró községekben bor után hektoliterenként 2 frt. 69 krt, bormust és szőlőcefre után hektoliterenként 2 frt. 01 krt; 10.000 lakosnál kevesebbet számláló községekben bor után hektoliterenként 1 frt. 35 krt, bormust és szőlőcefre után hliterenként 1 frt. 01 krt tartoznak fizetni. 2. Azok a szőlősgazdák, akik ezt a kedvezményt az 1893. évre igénybe venni óhajtják, tartoznak a folyó évi szept. hó 15-éig illetve ha a szüret előbb kezdődnek, a szüret kezdetéig ebbeli igényüket a községi előjárásnál bejelenteni. 3. Ez alkalommal bejelentendő az illető szőlősgazda neve, lakhelye, házszáma, a házbéliek száma, a bejelentő szőlőbirtokának terjedelme holdakban, illetőleg négy-szögölekben, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége, a folyó évi remélhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban, vagyis 1893. évtől kezdve 56 liter tevő mennyiségben való eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben. 4. A bejelentés megtételéről a fel a községi előjáráságtól egy igazolványul szolgáló bécztát kap. 5. Ha kedvezményes adózasra igényt tartó szőlősgazda egész bortermelését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, ha termése 5 hektoliter meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót a szőlőcefrenek, illetőleg mustnak a bor- és hús fogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17. §-a értelmében való bejelentése, vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával (bor- és hús fogyasztási adó törvények és szabályok 48—49. §§) azonnal fizetni. Az a szőlősgazda ellenben, kinek termése 5 hektoliter meghalad, vagy az, a ki termésének egy részét nagyban, vagyis 1893. évről fogva legalább is 56 liter tevő mennyiségben óhajtja elárusítani, a bor- és hús fogyasztási adótörvények és szabályok hivatalos összeállításának 23. és 27. §-ai értelmében szemleivet nyers az adót, a mennyiben adómentes leszámításnak nem volna helye, a fentebb idézett összeállítás 42. §-a értelmében, a két havonként tartandó rendes leszámolás alapján fizeti. 6. A folyó 1892. év végéig a borfogyasztási és boritalmérési adók az eddigi módokon szedetvén és az 1892. évi XV. t.-cz. csak 1893. évi január hó 1-én lépven életbe, a fent említett kedvezményt igénybe venni óhajtó és e czélból a bejelentést a 2. és 3. pontok értelmében megtevő szőlősgazdák is a borfogyasztási adót változtat-

lanul úgy fizetik, mint eddig és az 5. pont szerinti adózás 1893. év január hó 1-én kezdődik. Nincs azonban kizárva ezután sem, hogy az egyes adóköteles szőlősgazdák és az adószedésre jogosított fél az adónak másként, „átalány szerinti” való fizetésében meg ne egyezzenek, a mig azonban ily egyezés létre nem jön, egyedül az 5. pont szerinti megadózásnak van helye. 7. Az előző pontokban foglaltakra vonatkozó részletes utasításokat az 1892. évi XV. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott 51,015. számú utasítás 26. §-a szabályozza.

T. cz.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy f. hó 23-án néhány napra Verseczre érkezem s elvállalok mesterséges fogak betételét, valamint teljes fogsorok készítését éppúgy mint fogak plombirozását a legujabb módszer szerint teljes jótállás mellett.

Rendelési órák délután 3-tól 6-ig.

Lakás:

✱ Milleker-féle szálloda. ✱

Tisztelettel

Dr. Verzár János,

az összes gyógytudományok tudora,
fogorvos.

Szántóföld.

100—200 holdat keresek haszonbérletre több évre. Czimem e lap kiadóhivatalában.

Bérbeadás.

A Nagyságos Lazarovits Mihály tulajdonát képező s a verseczi és nagy-zsámi határ körében fekvő urasági birtokon a szántóföldek 5 holdanként és öt holdtól fölfelé, vagy esetleg dülöként 1—3 évre bérbe adtnak.

Bővebb értesítést lehet nyerni az urasági kastélylyal szemben fekvő uradalmi gazdasági irodában N.-Szredistyén.

A kis- és nagy-szredistyei
uradalom gazdasági hivatala.

Minták

◆ minden tájék felé bérmentve. ◆

Elismert legjobb modern

ruhászövetek

valódi, tartós, olesó, téli kabátok, felöltők, menschikoffok, mindenféle női felöltőknek kitűnő szövetet küld gyári áron méterenként egysesek és szabóknak

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár

Schwarz Mórícz

Zwittau Brünn mellett.

Egyenruhászövetek, vízálhatlan szövetek, vadászruhák, Peruvien, Dosking szalonruhák, Billárd-, Livré- és nőiszövetek, Himalaya-kendők és plaidok.

3-10 mtr. ruhászövet, teljes öltözet frt. 3-50-tól frt. 24.—	
2— mtr. télikabátiszövet komplett	4 50-tól „ 20—
2— mtr. téli kabátnak	4— „ 15.—
2— mtr. Überzüherszövet, kompl.	5— „ 20—
2-80 mtr. Menschikoffszövet	3-50 „ 9—
1-80 mtr. egy teljes lodenkabátnak	7-50 „ 25—
3-25 mtr. egy fekete szalonruhára való	2-25 „ 11.—
1-17 mtr. egy nadrágnak	

Nagy kendők 10-4 2 frttól a legfinomabb Himalaya-kendőkig.

Még a legolcsóbb szövet sem veszíti színét és tartós.

Mintakönyvek

szabóknak kölcsönképen és bérmentve.

Küldtől átánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Meg nem felelő áruknál visszatérít a vásárlási árt.

Legfinomabb cognac-kivonat.

Védjegy a legfinomabb cognac-kivonat számára.

Kitűnő, egészséges tartalomdús cognac rögtön készítésére, mely a francia cognactól miben sem különbözik, ajánlom e **jónak bizonyult** különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. A legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Borszesz megtakarítás

érhető el a felülmulhatlan **pálinka-erősítő-kivonat** által; ez az italoknak kellemes erősítő ízt ad, és egyedül nálam kapható. Ára különként 3 frt. 50 kr. (600—1000 literre). Használati utasítás mellékeltek.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még összes **eszenciáimat, rum, szilvórium, törköly, fűkeserű** és mindennemű **likörök, szeszitalok, ezet** és **boreczet** készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítés leírása ingyen mellékeltek.

Árjegyzék bérmentve.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem.

Pollak Károly Fülöp,

eszencia-különlegességek gyára **Prágában.**

(Megbízható képviselők kerestetnek.)

Minden újabb kiállítás csak 2 napig látható.

Fotoplastikus-perspektivikus

Király-Panoráma

Andrássy-sétány, Georgievits-féle házban.

Nyitva délelőtti 10 órától esti 10 óráig.

Ma vasárnap aug. 28-án több oldalról nyilvánított kívánatra ismételt

A párisi világkiállítás az Eiffel-toronyal.

Hétfőn augusztus 29-én és kedden augusztus 30-án

Rendkívül érdekes utazás Konstantinápolyon át.

A Bosporus s néhány látkép Athénből.

Szerdán augusztus 31-én és csütörtök szeptember 1-én

Igen érdekes utazás a szép Rajnán.

Frankfurtól Mainz, Coblenz, Bonntól Cölnig.

Penteken szeptember 2-án és szombaton szeptember 3-án

közkívánatra ismételtetik

Amerika és California

a Niagara vizeséssel.

Minden újabb kiállítás csak 2 napig látható.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb ajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkék, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A **felvételi iroda**, mely az Andrássy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.